Prima instanță: Judecătoria *****, sediul Centru Judecător Potînga Iurie
Dosarul: nr.2r-144/25
2-24066864-02-2r-22012025

D E C I Z I E
Colegiul civil, comercial
și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

27 februarie 2025 *****
în componență:
Președintele ședinței, judecător: Ruxanda Pulbere
Judecători: Roman Pascari și Ala Malîi

examinând în absența părților, recursul declarat de Raeţchi Natalia, împotriva încheierii Judecătoriei *****, sediul Centru din 09 decembrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Raeţchi Natalia împotriva Timotin Galina, Curca Gheorghe, Curca Tatiana, intervenienţi accesorii notarul Obadă Constanţa şi IP ”Cadastrul bunurilor imobile” cu privire declararea nulităţii contractului de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare în condiţiile stipulate în contractul de vânzare-cumpărare *****, radiera înscrierii din registrul bunurilor imobile şi înscrierea dreptului de proprietate a reclamantei şi încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului.

La data de 18 iunie 2024, Raeţchi Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Timotin Galina, Curca Gheorghe, Curca Tatiana, intervenienţi accesorii notarul Roman Valentina și IP ”Cadastrul bunurilor imobile” cu privire la cu privire declararea nulităţii contractului de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare în condiţiile stipulate in contractul de vânzare-cumpărare *****, radiere înscrierii din registrul bunurilor imobile şi înscrierea dreptului de proprietate a reclamantei şi încasarea cheltuielilor de judecată.

Pârâtul Curca Gheorghe și reprezentantul pârâtului Curca Gheorghe - avocații Toia Anatolti și Briceag Andrei, în şedinţa de judecată au solicitat scoaterea cererii de pe rol indicând, că pe cererea de chemare în judecată depusă de reclamantul Curca Gheorghe este aplicat facsimil semnăturii reclamantului şi nu este prezentă semnătura olografă.

Reprezentantul reclamantei Raeţchi Natalia - avocatul Bularu Sergiu, în şedinţa de judecată a solicitat respingerea demersului ca fiind neîntemeiat, indicând că legislaţia în vigoare permite aplicarea semnăturii facsimile al depunerea cererii de chemare în judecată recunoscând că această omisiune poate fi înlăturată de reclamantă prin invitarea acesteia la un alt termen de judecată prin care să semneze personal.

În rest ceilalți participanți la proces fiind citați nu s-au prezentat la termenul de judecată fixat

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 09 decembrie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de Raeţchi Natalia către Timotin Galina, Curca Gheorghe, Curca Tatiana, intervenienţi accesorii notarul Obadă Constanţa şi IP ”Cadastrul bunurilor imobile” a fost scoasă de pe rol în temeiul art.267 lit. m) CPC.

Pentru a dispune astfel, instanța de fond a reținut că cererea de chemare în judecată nu a fost semnată de către reclamantă, fiind aplicată doar semnătura facsimilă a reclamantei Raeţchi Natalia, fapt inadmisibil, or cererea de chemare în judecată se semnează propriu zis de persoana în modul stabilit de lege, nu printr-o reproducere a semnăturii, ceea ce este contrar prevederilor art. 166 alin. (5) CPC, din acest motiv cererea de chemare în judecată depusă de Raeţchi Natalia către Timotin Galina, Curca Gheorghe, Curca Tatiana, intervenienţi accesorii notarul Obadă Constanţa şi IP ”Cadastrul bunurilor imobile”, urmează a fi scoasă de pe rol, în baza art.267 lit. m) Codul de procedură civilă.

Solicitarea recurentului.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la data de 20 decembrie 2024, Raeţchi Natalia a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitând casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Argumentele părților.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a indicat că încheierea primei instanțe este ilegală și neîntemeiată, pasibilă de a fi casată cu remiterea cauzei la rejudecare.

În acest sens, relevă că concluzia instanței de fond de a scoate cererea de chemare în judecată de pe rol în temeiul art.267 lit. m) CPC, una pripită şi nefondată, deoarece legislaţia procedurală, prin prisma art. 206, 267 Cod de procedură civilă, instituie anumite cerinţe pentru scoaterea cererii de pe rol în temeiul normei prevăzută de art. 267 lit. m) Cod de procedură civilă.

Consideră partea recurentă că scoaterea cererii de pe rol în temeiul art. 267 lit. m) Cod de procedură civilă, poate opera doar în cazurile ce sunt expres prevăzute de lege, cum ar fi în temeiul art. 308^{8}, 323 al. 1 şi 327 al. 3 Cod de procedură civilă

sau alte legi speciale în care sunt prevăzute expres asemenea sancţiuni procedurale sub forma scoaterea cererii de pe rol.

Astfel, la caz, circumstanţele enunţate prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 09 decembrie 2024 nu atestă careva circumstanţe de fapt şi de drept care ar putea fi încadrate în acele alte cazuri prevăzute de lege, or instanţa de fond argumentează scoaterea cererii de pe rol prin faptul că cererea de chemare în judecată nu a fost semnată de către reclamantă olograf, fiind aplicată doar semnătura facsimilă a reclamantei Raeţchi Natalia.

Respectiv situația din prezenta speță nu poate fi atribuită acelor alte cazuri prevăzute de lege în care instanţa poate scoate cererea de pe rol, or acele cazuri trebuie să fie exprese şi reglementate de lege.

Susține partea recurentă că, articolul 166 alin. (5) din CPC, prevede doar faptul că cererea să fie semnată și nu stabilește expres și exhaustiv modalitatea sau tipul semnăturii aplicate – fie olograf, fie facsimil, fie electronic ș.a. Norma citată stabilește doar condiția prezenței semnăturii pe cerere. La caz, cererea de chemare în judecată este semnată de reclamant, astfel fiind respectată norma art. 166 alin. (5) CPC.

Mai invocă recurenta că, judecătorul instanței de fond examinând admisibilitatea cererii de chemare în judecată, nu a identificat temeiuri de restituire a cererii, inclusiv cele prevăzute de art. 166 alin. (5) CPC și art. 170 alin. (1) lit. e) CPC, și a primit în procedură contencioasă și a dispus prin încheiere punerea pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de reclamantul Raețchi Natalia.

Totodată menționează partea recurentă că, că nici în una din normele citate supra, pe care își întemeiază cerera avocatul pârâtului și instanța concluziile sale stabilite în Încheierea atacată, nu se regăsesc sintagmele ”semnătură olografă” și/sau ”semnătură facsimil”. Respectiv cadrul normativ nu interzice utilizarea semnăturii facsimil și nici nu obligă utilizarea doar a semnăturii olografe. Astfel, legislaţia în vigoare, inclusiv CPC, nu conţine prevederi exprese referitoare la regimul juridic, modul de utilizare și gradul de prioritate a semnăturii facsimil și/sau olografe și/sau electronice pe acte juridice și de procedură. Astfel, legislația în vigoare, inclusiv CPC, nu interzice în nici un mod utilizarea semnăturii facsimil. La fel, legislația în vigoare, inclusiv CPC, nu stabilește prevalarea semnăturii olografe față de semnătura facsimil și/sau electronică.

În acest context, menționează că instanța de fond abuziv a emis încheierea și neîntemeiat a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de Raeţchi Natalia, motiv pentru care consideră rezonabil și echitabil anularea încheierii contestate cu remiterea cauzei la rejudecare.

Termenul de declarare a recursului.

Conform dispozițiilor art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că încheierea contestată a fost emisă la 09 decembrie 2024, iar recursul a fost declarat la 20 decembrie 2024, fapt ce se confirmă că recursul a fost declarat în termen.

Conform art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Aprecierea instanței de recurs.

Studiind materialele dosarului în coroborare cu argumentele indicate în cererea de recurs, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Raeţchi Natalia, a casa încheierea contestată, cu remiterea cauzei la rejudecare din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind cauza spre rejudecare în prima instanță.

Din actele cauzei rezultă cu certitudine că, la data de 18 iunie 2024, Raeţchi Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Timotin Galina, Curca Gheorghe, Curca Tatiana, intervenienţi accesorii notarul Roman Valentina și IP ”Cadastrul bunurilor imobile” cu privire la cu privire declararea nulităţii contractului de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare în condiţiile stipulate in contractul de vânzare-cumpărare *****, radiere înscrierii din registrul bunurilor imobile şi înscrierea dreptului de proprietate a reclamantei şi încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 09 decembrie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de Raeţchi Natalia către Timotin Galina, Curca Gheorghe, Curca Tatiana, intervenienţi accesorii notarul Obadă Constanţa şi IP ”Cadastrul bunurilor imobile” a fost scoasă de pe rol în temeiul art.267 lit. m) CPC.

Pentru a dispune astfel, instanța de fond a reținut că cererea de chemare în judecată nu a fost semnată de către reclamantă, fiind aplicată doar semnătura facsimilă a reclamantei Raeţchi Natalia, fapt inadmisibil, or cererea de chemare în judecată se semnează propriu zis de persoana în modul stabilit de lege, nu printr-o reproducere a semnăturii, ceea ce este contrar prevederilor art. 166 alin. (5) CPC, din acest motiv cererea de chemare în judecată depusă de Raeţchi Natalia către Timotin Galina, Curca Gheorghe, Curca Tatiana, intervenienţi accesorii notarul

Obadă Constanţa şi IP ”Cadastrul bunurilor imobile”, urmează a fi scoasă de pe rol, în baza art.267 lit. m) Codul de procedură civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru consideră că, instanța de fond eronat a aplicat dispozițiile art.267 CPC, cu scoaterea cererii de chemare în judecată, contrar prevederilor legale.

În conformitate cu prevederile art.267 lit. m) CPC, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care: m) în alte cazuri prevăzute de lege.

Potrivit dispozițiilor art.268 alin.(1)-(3) CPC, în cazul scoaterii cererii de pe rol, procesul se termină printr-o încheiere judecătorească. În ea instanța indică modul de înlăturare a circumstanțelor specificate la art.267. (2) Încheierea judecătorească privind scoaterea cererii de pe rol se supune recursului. (3) După înlăturarea circumstanțelor care duc la scoaterea cererii de pe rol, persoana interesată poate adresa instanței o nouă cerere, conform dispozițiilor generale.

Conform prevederilor art.20 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, iar în alin.(2) se indică că nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

În temeiul art.10 alin.(1), (3) CPC, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond una neîntemeiată, contrară normelor de drept procedural.

Instanta de recurs atestă și că, pentru a fundamenta încheierea, instanța de fond a făcut trimitere la art.267 lit. m) CPC care prevede că instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care ”în alte cazuri prevăzute de lege”, iar la caz invocând motivul precum cererea de chemare în judecată nu a fost semnată de către reclamantă, fiind aplicată doar semnătura facsimilă a reclamantei Raeţchi Natalia.

În accepțiunea Colegiului, aplicarea semnăturii cu facsimilă nu poate fi atribuită acelor alte cazuri prevăzute de lege în care instanţa poate scoate cererea

de pe rol, or, acele cazuri trebuie să fie exprese şi reglementate de lege.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul judiciar menționează că, în caz că judecătorul instanței de fond nu era cert despre veridicitatea semnăturii aplicate pe cererea de chemare în judecată urma prin prisma art. 171 alin. (1) CPC, să nu dea curs cererii și să solicite potențialului reclamant lichidarea neajunsurilor care le-a invocat în susținerea cererii privind scoaterea cererii de pe rol.

Astfel, circumstanţele enunţate prin încheierea instanței de fond nu atestă careva circumstanţe de fapt şi de drept care ar putea fi încadrate în acele alte cazuri prevăzute de lege, în condițiile respective, soluția instanței de fond de a scoate cererea de pe rol în temeiul art.267 lit. m) CPC este una nejustificată.

Așadar, Colegiul nu poate accepta și admite abordarea situației în modul în care a făcut-o prima instanță, aceasta constituind o îngrădire nejustificată și în afara legii, de acces la justiție, or modul în care a acționat instanța de fond are ca efect vicierea actului judecătoresc contestat și, drept urmare se impune necesitatea desființării acestuia.

În concluzie şi în sensul art. 6§1 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, instanţa de recurs ţine să menţioneze că instanţele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care îşi întemeiază hotărârile, iar, având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noţiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

Analizând rigorile legii în raport cu soluția dată de instanța de fond conchidem că aceasta este una neîntemeiată, dat fiind aplicarea incorectă a normelor de drept procedural, care reglementează institutul scoaterii cererii de pe rol, caz în care instanța de recurs nu are o altă soluție decât a admite recursul, a casa actul judecătoresc contestat, cu restituirea cauzei la rejudecare.

Totodată, ține de menționat că, instanțele de judecată au îndatorirea legală și constituțională de a sancționa participanții la proces în cadrul examinărilor judiciare cu mijloacele oferite de lege, astfel încât orice exercitare abuzivă și ilegală a prerogativelor instanței de judecată afectează în orice mod drepturile fundamentale ale cetățeanului.

În această ordine de idei, Colegiul notează și că instanța trebuie să întreprindă toate acțiunile procedurale prevăzute de lege, avându-se în vedere faptul că de corectitudinea și succesivitatea acestor acțiuni, depinde în mare măsură cum va fi asigurată persoanei interesate apărarea dreptului civil încălcat.

Distinct de aceste constatări, se stabileşte că soluţia instanţei de fond nu conţine o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării soluţiei la care s-a ajuns, având o motivare superficială, fără a fi abordate toate aspectele importante în speţă, respectiv, instanţa de recurs fiind în imposibilitatea să exercite

controlul judiciar asupra unei asemenea soluţii şi să verifice temeinicia şi legalitatea încheierii atacate, fapt ce dictează remiterea cauzei la rejudecare.

Sau, potrivit prevederilor art.20 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, iar în alin.(2) se indică că nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

În temeiul art.10 alin.(1) și (3) CPC, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Având în vedere faptul că prima instanță a aplicat eronat normele de drept procedural, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa integral încheierea primei instanțe, restituind cauza la rejudecare, în Judecătoria *****, sediul Centru, în același complet de judecată.

În conformitate cu art.427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Raeţchi Natalia.

Se casează încheierea Judecătoriei *****, sediul Centru din 09 decembrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Raeţchi Natalia împotriva Timotin Galina, Curca Gheorghe, Curca Tatiana, intervenienţi accesorii notarul Obadă Constanţa şi IP ”Cadastrul bunurilor imobile” cu privire declararea nulităţii contractului de vânzare-cumpărare, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare în condiţiile stipulate în contractul de vânzare-cumpărare *****, radiera înscrierii din registrul bunurilor imobile şi înscrierea dreptului de proprietate a reclamantei şi încasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare, în Judecătoria *****, sediul Centru, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul Ruxanda Pulbere

Judecătorii Roman Pascari

Ala Malîi